

Zaaknummer : 00610390
Ons Kenmerk : 00610390-00014775
Datum : 13 september 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming – Beheer en Schadebestrijding

Onderwerp

Op 17 februari 2018 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (hierna ook: FBE ZH) een aanvraag als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna ook: Wnb) ontvangen om ontheffing te verlenen op grond van artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, alsmede artikel 3.26, derde lid, van de Wnb. De aanvraag om ontheffing heeft betrekking op de uitvoering van het 'Faunabeheerplan jachtsoorten Zuid-Holland 2017-2023' voor zover betrekking hebbend op schadebestrijding van het konijn ter bestrijding en voorkoming van schade aan dijken/kaden die dienen ter kering van water, taluds van wegen en spoorwegen, industrieterreinen, begraafplaatsen, sportvelden en aan andere vormen van eigendom, gelegen in de provincie Zuid-Holland. Ten behoeve van de bestrijding wordt verzocht gebruik te maken van het luchtdrukgeweer (ook overdag), geluiddemper bij luchtdrukgeweer, het gebruik van een (luchtdruk)geweer na zonsondergang en voor zonsopgang en het gebruik van een kunstmatige lichtbron. Ook wordt verzocht te kunnen bestrijden binnen de bebouwde kom en daaraan grenzende terreinen en binnen de afpalingskring van eendenkooien. Bij besluit van 11 februari 2019 hebben wij de aangevraagde ontheffing verleend.

Op 5 januari 2021 is het besluit van 11 februari 2019 door de rechtbank Den Haag¹ vernietigd, waarbij de rechtbank Den Haag ons heeft opgedragen een nieuw besluit te nemen. Met deze beschikking nemen wij een nieuw besluit op de aanvraag waarbij rekening is gehouden met de uitspraak van de rechtbank.

Naar aanleiding van deze uitspraak hebben wij de Faunabeheereenheid Zuid-Holland in de gelegenheid gesteld de aanvraag aan te passen dan wel aanvullende informatie te verstrekken. Op 10 juni 2021 heeft de FBE ZH de aanvraag gewijzigd en aanvullende informatie verstrekt. Met de aanpassing van de aanvraag van 10 juni 2021 heeft de FBE ZH de belangen volksgezondheid en openbare veiligheid niet langer aangevoerd als grondslag voor de aanvraag, omdat deze in combinatie met de landelijke vrijstelling leidden tot misverstanden. Met deze wijziging wordt de mogelijke schadebestrijding niet beperkt. Verder heeft de FBE ZH de locaties waar het konijn dient te worden bestreden gespecificeerd. Daarnaast zijn de voorschriften voor het gebruik van het luchtdrukgeweer aangepast op verzoek van de FBE.

Wij benoemen het plan van aanpak niet meer omdat dit geen voorwaarde is voor het verlenen van een ontheffing. De bestrijding van konijnen is onderbouwd en uitgewerkt in voorliggend besluit en het vigerende faunabeheerplan. FBE ZH draagt verantwoordelijkheid voor de uitvoering conform ontheffing en faunabeheerplan.

Ontheffing wordt gevraagd van de verboden zoals genoemd in:

- artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wnb, voor wat betreft het vangen en doden van het konijn (*Oryctolagus cuniculus*) ter

---

¹ ECLI:NL:RBDHA:2021:200

- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen (artikel 3.10 tweede lid onder b);
- ter voorkoming van ernstige schade aan andere vormen van eigendom (artikel 3.8, vijfde lid onder b).
- artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, voor wat betreft het gebruik van het geweer in een jachtveld dat niet aan de krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels voldoet;
- de krachtens artikel 3.26, tweede lid, van de Wnb gestelde regels, voor wat betreft:
  - artikel 3.13, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer;
  - artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper;
  - artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer voorzien van een kunstmatige lichtbron;
  - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
  - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb;
  - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wnb.

De ontheffing wordt gevraagd tot 15 juli 2023.

De aanvraag heeft betrekking op de leefgebieden van konijnen in de provincie Zuid-Holland. In de overwegingen onder het kopje Locaties wordt dit nader toegelicht. Het konijn dient niet te worden bestreden in de duingebieden, behalve op de sportvelden, begraafplaatsen en andere vormen van eigendom in die duingebieden, mits deze reeds voorzien zijn van een konijnenwerend raster.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. dat ter uitvoering van de ontheffing zoals bedoeld onder beslispoint I. gebruik gemaakt mag worden van de volgende middelen:
  - luchtdrukgeweer, met een kaliber van minimaal 5,5 mm en maximaal 7,62 mm, een mondingsenergie van tenminste 20 Joule en luchtdrukkogels en/of pellets met een gewicht van minimaal 15 grain welke bedoeld zijn voor jacht of schadebestrijding;
  - geweer;
  - honden, niet zijnde lange honden;
  - fretten;
  - kastvallen;
  - vangkooien;
  - buidels, en
  - vangnetten.
- III. ter uitvoering van de ontheffing zoals bedoeld onder beslispoint I. ontheffing te verlenen van de verboden zoals genoemd in de krachtens artikel 3.26, eerste en tweede lid, Wet natuurbescherming gestelde regels voor wat betreft;

- het gebruik van een luchtdrukgeweer (artikel 3.13, eerste lid van het Besluit natuurbescherming);
  - het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper en/of kunstmatige lichtbron, (artikel 3.13, vierde lid van het Besluit natuurbescherming);
  - het gebruik van een (luchtdruk)geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst. (artikel 3.16 eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming);
  - het gebruik van een (luchtdruk)geweer op gronden, die niet voldoen aan de eisen van een jachtveld, zoals gesteld in artikel 3.12 van het Besluit natuurbescherming.
  - het gebruik van een (luchtdruk)geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb, zoals gesteld in artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bnb;
  - betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wnb, artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bnb.
- IV. de voorschriften 1 tot en met 10 te verbinden aan deze ontheffing;
- V. de aanvraag van 17 februari 2018 en de aanvullingen dan wel wijzigingen in aanvraag van 19 mei 2018, 20 september 2018 en 10 juni 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- VI. dat deze ontheffing geldig is vanaf de datum van dit besluit tot en met 15 juli 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Voorschriften voor de Faunabeheereenheid Zuid-Holland

- 1 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland verleent voor uitvoering van de ontheffing schriftelijk of digitaal toestemming.
- 2 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland zal de uitvoerder alleen toestemming geven voor gebruik van de ontheffing voor wat betreft het gebruik van het (luchtdruk)geweer op gronden die qua afmetingen niet aan de jachtveldvereisten voldoen, indien er door fysieke barrières geen mogelijkheid bestaat om tot een bejaagbaar jachtveld te komen.
- 3 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland kan de ontheffing voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer op gronden die geen onderdeel uitmaken van een bejaagbaar veld en bij terreinen die gelegen zijn binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming, pas doorschrijven nadat de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid aan de Omgevingsdienst Haaglanden een positief advies ten aanzien van de veiligheidsbeoordeling heeft gegeven. Bij verandering van uitvoerder of inrichting van het terrein dient een nieuwe veiligheidsbeoordeling gedaan te worden.
- 4 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland zal de uitvoerder alleen toestemming geven voor gebruik van de ontheffing voor wat betreft het gebruik van het (luchtdruk)geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi op basis van schriftelijke toestemming van de kooiker van de eendenkooi ter plaatse. In deze toestemming kan de kooiker beperkingen stellen aan de schadebestrijding.

Voorschriften voor de uitvoerder

- 5 De uitvoerder van de ontheffing dient te voldoen aan de gestelde uitvoeringsregels zoals vermeld op het toestemmingsformulier van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
- 6 De uitvoerder van de ontheffing dient (een kopie van) de ontheffing en (een kopie van) het toestemmingsformulier, waarop de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland toegekende uitvoeringscode is vermeld, schriftelijk dan wel digitaal te kunnen tonen.
- 7 Uiterlijk één dag voorafgaand aan een actie dient voor 20:00 uur door de uitvoerder melding van de actie te worden gemaakt bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, afdeling Toezicht en Handhaving, team Groene Wetten. E-mailadres voor meldingen is meldingWnb@ozhz.nl, telefoonnummer is 078-7708081 (inspreken op antwoordapparaat). Hierbij moet de uitvoeringscode worden vermeld, evenals de locatie en de datum, de diersoort en de naam.
- 8 Indien de uitvoerder voornemens is op te treden op een voor publiek toegankelijke ruimte binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming, dienen bij het gebruik van de bij deze opdracht toegestane middelen de werkwijze, locatie, omstandigheden en te gebruiken middelen vooraf afgestemd te worden met de burgemeester. In het kader van die afstemming vindt door de gemeente de beoordeling plaats of de te gebruiken middelen bezien vanuit openbare orde wel of niet veilig zijn. Deze afstemming vindt plaats op basis van een melding door de uitvoerder. Deze melding vindt uiterlijk 7 dagen voorafgaand aan het voorgenomen gebruik van de middelen plaats. De burgemeester heeft binnen deze 7 dagen de mogelijkheid om op grond van diens bevoegdheden op grond van openbare orde en veiligheid regels te stellen aan het gebruik van de middelen of het gebruik te verbieden.

- 9 Bij sportvelden, begraafplaatsen of andere vormen van eigendom in een duingebied, of direct grenzend aan een duingebied, dient het terrein waar de bestrijding plaatsvindt reeds voorzien te zijn van een konijnenwerende afrastering.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 17 februari 2018 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland een aanvraag als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen om ontheffing te verlenen op grond van artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, alsmede artikel 3.26, derde lid, van de Wnb. De aanvraag om ontheffing heeft betrekking op de uitvoering van het 'Faunabeheerplan jachtsoorten Zuid-Holland 2017-2023' voor zover betrekking hebbend op schadebestrijding van het konijn ter bestrijding en voorkoming van schade aan dijken/kaden die dienen ter kering van water, taluds van wegen en spoorwegen, industrieterreinen, begraafplaatsen, sportvelden en aan andere vormen van eigendom, gelegen in de provincie Zuid-Holland. Ten behoeve van de bestrijding wordt verzocht gebruik te maken van het luchtdrukgeweer (ook overdag), geluiddemper bij luchtdrukgeweer, het gebruik van een (luchtdruk)geweer na zonsondergang en voor zonsopgang en het gebruik van een kunstmatige lichtbron. Ook wordt verzocht te kunnen bestrijden binnen de bebouwde kom en daaraan grenzende terreinen en binnen de afpalingskring van eendenkooien. Bij besluit van 11 februari 2019 hebben wij de aangevraagde ontheffing verleend. Op 5 januari 2021 is het besluit van 11 februari 2019 door de rechtbank Den Haag² vernietigd, waarbij de rechtbank Den Haag ons heeft opgedragen een nieuw besluit te nemen. Naar aanleiding van deze uitspraak hebben wij de Faunabeheereenheid Zuid-Holland in de gelegenheid gesteld de aanvraag aan te passen dan wel aanvullende informatie te verstrekken. Op 10 juni 2021 heeft de FBE ZH de aanvraag gewijzigd en aanvullende informatie verstrekt. Dit leidt tot een aantal wijzigingen in het besluit ten opzichte van het besluit van 11 februari 2019. Met deze beschikking nemen wij een nieuw besluit op de aanvraag waarbij rekening is gehouden met de uitspraak van de rechtbank.

Aanvraag

Bij besluit van 5 juli 2017 (PZH-2017-606710455) is het 'Faunabeheerplan jachtsoorten Zuid-Holland 2017-2023' (hierna: faunabeheerplan) voor de periode 16 juli 2017 tot en met 15 juli 2023 goedgekeurd. De bestrijding van konijnen in Zuid-Holland wordt uitgevoerd volgens dit faunabeheerplan. De konijnenbestrijding vindt reeds plaats op grond van de landelijke vrijstellingsregeling, maar in het faunabeheerplan is aangegeven dat bij de uitvoering enkele aanvullende middelen en maatregelen op de landelijke vrijstelling noodzakelijk zijn. De bestrijding overdag op grond van de mogelijkheden die de landelijke vrijstelling biedt, levert onvoldoende resultaat op of is niet mogelijk vanuit veiligheidsoverwegingen vanwege de (noodzakelijke) aanwezigheid van mensen op die locaties. Eveneens ziet de landelijke vrijstelling niet op het gebruik van het luchtdrukgeweer, waarvan het gebruik op sommige locaties uit veiligheidsoverwegingen te prefereren is. Daarnaast biedt de landelijke vrijstelling niet de mogelijkheid om een geluiddemper te gebruiken. Dat kan nodig zijn om zo min mogelijk geluid te produceren.

Met deze aanvraag wordt verzocht om ontheffing te verlenen om deze aanvullende middelen en maatregelen mogelijk te maken in het belang van het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, industrieterreinen of begraafplaatsen en in het belang van het voorkomen van ernstige schade aan andere vormen van eigendom. Onder deze categorieën vallen onder andere de schade in en bij dijken/kaden die dienen ter kering van water, de schade in en bij taluds van wegen en spoorwegen en ook de schade aan (moes)tuinen/volkstuincomplexen, op recreatieterreinen en campings, in/onder trottoirs, e.d. De aanvraag heeft betrekking op de leefgebieden van konijnen in de provincie Zuid-Holland. In de overwegingen onder het kopje

---

² ECLI:NL:RBDHA:2021:200
00610390-00014775

Locaties wordt dit nader toegelicht. De aanvraag heeft geen betrekking op de duingebieden behalve op de sportvelden, begraafplaatsen en andere vormen van eigendom gelegen in het duingebied, mits deze voorzien zijn van een konijnenwerend raster. Ten behoeve van de bestrijding wordt verzocht gebruik te maken van het (luchtdruk)geweer (ook overdag), geluiddemper bij luchtdrukgeweer, het gebruik van een (luchtdruk)geweer na zonsondergang en voor zonsopgang en het gebruik van een kunstmatige lichtbron. Ook wordt verzocht te kunnen bestrijden binnen de bebouwde kom en daaraan grenzende terreinen en binnen de afpalingskring van eendenkooien. Tevens wordt verzocht om het gebruik van vangnetten. De ontheffing wordt aangevraagd tot 15 juli 2023.

Ontheffing wordt gevraagd van de verboden zoals genoemd in:

- artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wnb, voor wat betreft het vangen en doden van het konijn (*Oryctolagus cuniculus*) ter
  - o ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen (artikel 3.10 tweede lid onder b);
  - o ter voorkoming van ernstige schade aan andere vormen van eigendom (artikel 3.8, vijfde lid onder b).
- artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, voor wat betreft het gebruik van het geweer in een jachtveld dat niet aan de krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels voldoet;
- de krachtens artikel 3.26, tweede lid, van de Wnb gestelde regels, voor wat betreft:
  - artikel 3.13, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer;
  - artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer voorzien van een geluiddemper;
  - artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer voorzien van een kunstmatige lichtbron;
  - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
  - artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb;

artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bnb, voor wat betreft het gebruik van een (luchtdruk)geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wnb.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag

De handeling wordt en/of handelingen worden verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Besluit gebruik nachtzichtapparatuur

Op 22 februari 2020 hebben wij een ontheffing (kenmerk: ODH-2019-00103668) verleend waarin is bepaald dat een (luchtdruk)geweer tevens mag worden voorzien van een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten. Deze aanvullende ontheffing is gekoppeld aan de vernietigde ontheffing (kenmerk ODH-2018-00143355). Wij zullen een ambtshalve besluit nemen waarin wij de aanvullende ontheffing van toepassing verklaren op onderhavige ontheffing.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor het konijn is getoetst aan de artikelen 3.8, 3.10, 3.17 en 3.26 van de Wnb, de Omgevingsverordening Zuid-Holland en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland (verder: de beleidsregel).

Het konijn is een van nature in Nederland in het wild levend dier, genoemd in de bijlage behorende bij artikel 3.10 van de Wnb, Onderdeel A, van de Wnb.

Op grond van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb is het verboden konijnen opzettelijk te doden of te vangen.

In artikel 3.17, eerste lid, van de Wnb is bepaald dat wij ten behoeve van de beperking van de omvang van een populatie konijnen ontheffing kunnen verlenen als bedoeld artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, van de Wnb.

Een ontheffing wordt slechts verleend indien:

- deze beperking nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.17, eerste lid, onder c in samenhang gelezen met onderdeel b, van de Wnb aan de orde is;
- er geen andere bevredigende oplossing bestaat; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Landelijke vrijstelling

Op grond van artikel 3.15, tweede lid, van de Wnb, juncto artikel 3.1, tweede lid, van de Regeling natuurbescherming is bepaald dat het konijn mag worden gedood in het kader van de volgende belangen:

- schade aan de wilde flora of fauna, of natuurlijke habitats;
- ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.

Op grond van artikel 3.25, tweede lid, van de Wnb, juncto artikel 3.3, derde lid, van de Regeling natuurbescherming is bepaald dat er gebruik gemaakt mag worden van de volgende middelen ter uitvoering van de vrijstelling:

- geweren;
- honden, niet zijnde lange honden;
- haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds;
- fretten;
- kastvallen;
- vangkooien, en
- buidels.

Middelen

Op grond van artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wnb is het verboden het geweer te gebruiken op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels. Op grond van artikel 3.26, tweede lid, onder a en c, van de Wnb kunnen regels worden gesteld over het (gebruik van) het geweer en het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer.

Het luchtdrukgeweer wijkt af van de wettelijke regels die zijn gesteld aan het geweer, namelijk van het verbod op het gebruik van andere geweren dan hagel- en kogelgeweren. Dit volgt uit artikel 3.13, eerste lid, van het Besluit

natuurbescherming (Bnb). In artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb is bepaald dat het geweer niet is voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten. Daarnaast is het krachtens artikel 3.16, eerste lid, onder a, b en c, van het Bnb verboden om het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang, binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb en binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onder d, van de Wnb. In artikel 3.26, derde lid, van de Wnb is bepaald dat wij een zelfstandige ontheffing kunnen verlenen van de hiervoor genoemde verboden verbonden aan het gebruik van het geweer.

Beoordeling

In artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb staan de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voordat een ontheffing kan worden verleend. Hieronder zullen wij de afwegingen bespreken.

Belangenonderbouwing

Met de wijziging van de aanvraag heeft de aanvraag alleen betrekking op de volgende belangen:

- a) het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen en;
- b) het voorkomen van ernstige schade aan andere vormen van eigendom.

De oorspronkelijke ontheffingsaanvraag was ook ingediend in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid. Deze belangen heeft de FBE ZH na de uitspraak van de rechtbank niet langer aangevoerd als grondslag voor de aanvraag. Alle situaties waar het konijn moet kunnen worden bestreden, vallen onder de twee hiervoor benoemde belangen a en b. Een aantal van de hier onder beschreven voorbeelden kunnen onder beide belangen worden geschaard.

Voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen

Konijnen kunnen met hun graverij (grote) schade aanrichten op sportvelden, begraafplaatsen en industrieterreinen.

De schade die konijnen aanrichten aan sportvelden kan als gevolg hebben dat het normale gebruik belemmerd wordt en daarnaast ook resulteren in kwetsuren bij sporters door gaten en holen, ondermijning van bestrating en ondermijning van installaties en opstallen.

Bij begraafplaatsen zorgen konijnen voor vraatschade aan beplanting en bloemen op en bij een graf en kan het gegraaf leiden tot het verzakken van graven, grafstenen en zelfs het opgraven van botten.

Bij industrieterreinen kan schade door vraat en gegraaf zeer uiteenlopende gevolgen hebben, zoals:

- Vraatschade aan folieafdekkingen van opslagen vervuilde grond kan leiden tot vervuiling van bodem en grondwater.
- Vraatschade aan afdekfolie van tankputdijken en het gegraaf hierin kan leiden tot afname van de brandwerend- en stevigheid hiervan. Dat laatste levert extra risico's op wanneer er ook transport over een putdijk plaatsvindt.
- Schade aan kabels en leidingen verantwoordelijk voor het productieproces, de bewaking daarvan en transport van drinkwater met daarnaast de ondermijning van de dijk door graafschade kan de drinkwatervoorziening in het gevaar brengen.
- Het graven van konijnen onder leidingstroken, waarvan er circa 180 km ligt in het havengebied, kan leiden tot schade aan kabels en de constructies die hier ondersteuning aan bieden. Het verzakken van de leidingen kan leiden tot beschadigingen en lekkages van mogelijk schadelijke en gevaarlijke stoffen (olie, olieproducten, chemicaliën, etc.) welke ondergronds worden getransporteerd.

- Het graven van konijnen onder leidingstraten, waarin leidingen los of gegroepeerd zonder vorm van ondersteuning liggen, kan leiden tot beschadigingen aan kabels en leidingen. Ook het doorknagen van kunststof biedt de mogelijkheid aan vocht om schade aan de kabels aan te richten.
- Het graven onder pijpen en leidingen leidt tot ondermijning van het productieproces van bedrijven ondermijnen of lekkages van water of schadelijke en gevaarlijke stoffen.
- Het graven van konijnen onder leidingenkooien kan leiden tot defecten door ondermijning van aanwezige installaties, leidingen en kabels.

Lichamelijk letsel

Het gegrave van konijnen kan op sportvelden, recreatieterreinen, campings en bij trottoirs leiden tot lichamelijk letsel wanneer iemand in een konijnenhol stapt of daarin wegzakt. Kwetsuren als een gebroken enkel hebben zich in het recent verleden voorgedaan als gevolg van bijvoorbeeld een val in een door konijnen gegraven gat. Ook het ondergraven van wegen, fietspaden, taluds en bestrating door konijnen kan leiden tot ongelukken met letsel als gevolg. Wij beschouwen het ontstaan van lichamelijk letsel door het graafgedrag van konijnen als vallend onder het belang schade en overlast.

Het voorkomen van ernstige schade aan andere vormen van eigendom

Dijken, kaden en taluds met waterkerende functie

Naarmate een konijnenhol langer in gebruik is, krijgt het meer ingangen en groeit het uit tot een burcht. De aanwezigheid hiervan in dijken en kaden leidt tot een verzwakking van deze objecten. Voor het waterkerende vermogen is het van belang dat dijenlichamen voldoende hoog zijn, een goede glooiing hebben en dat de grasmat goed gesloten is. Het gegrave van konijnen beschadigt de grasmat waardoor deze minder goed bestand is tegen erosie. Daarnaast kan een konijnenhol ervoor zorgen dat bij een stijgende waterstand aan de buitenzijde van de dijk het vrije freatisch niveau verder de dijk in zal reiken, waardoor de grondwaterlijn in de dijk aan de binnenzijde aan het talud kan gaan raken. Dit kan leiden tot lekkage en eventueel uitspoeling. Naast dijken met een waterkerende functie zijn er ook dijken die dienen als verhoogde spoorwegen. Deze dijken bestaan niet uit stenen, maar uit aarde. Het gegrave van konijnen in deze dijken vormt een bedreiging van de ongestoorde ligging van het spoorlichaam. Wanneer dit bezwijkt kan het mogelijk leiden tot de ontsporing van treinen. In het havengebied betreft dit onder andere treinen die erts of chemicaliën vervoeren en daarmee voor sterke verontreiniging kunnen zorgen.

Infrastructuur

- Ook rondom snelwegen kunnen konijnen zorgen voor de ondermijning van en vraatschade aan kabels, leidingen in tracés, installaties en opstallen.
- Het graven van konijnen in spoordijken verlaagt de stevigheid en vergroot de kans op een ontsporing.

Locaties

De FBE ZH geeft aan dat uit hoofdstuk 4 van het faunabeheerplan blijkt dat konijnen bij voorkeur leven in droge, halfopen terreinen waar het gemakkelijk graaft (zanderige grond). Konijnen komen in Zuid-Holland dan ook met name op die locaties voor: in de duingebieden en op locaties waar aanleg- en bouwontwikkelingen zich hebben voorgedaan. De konijnendichtheid in zware gronden wordt met name bepaald door de vestigingsmogelijkheden die konijnen er hebben in op klei aangebracht zand (wegen, dijken, sportvelden, industrieterreinen en woonwijken). Juist die plekken zijn gevoelig voor konijnengraverij. Veenweidegebied is te nat om van nut te zijn voor het konijn, ook hier vestigt het konijn zich in op klei aangebracht zand. Het havengebied van Rotterdam is zowel door de zandige bodem als door de aanwezigheid van vele kaden op de terminals bijzonder geschikt voor het konijn.

Omdat het landelijk gebied van de provincie Zuid-Holland voor grote delen bestaat uit veenweidegebied, komen konijnen in grote delen van de provincie niet voor vanwege ongeschikt habitat. Het voorgaande verklaart ook de

grote aantrekkingskracht van konijnen op specifieke locaties als taluds van (spoor)wegen, dijklichamen, industrieterreinen, sportvelden en begraafplaatsen.

Gelet op hetgeen hierboven genoemd is, is de aangevraagde ontheffing verre van overal in de provincie Zuid-Holland nodig maar alleen voor bepaalde hierboven geduide locaties, die dan wel weer over de gehele provincie verspreid liggen. De in de aanvullingen van 10 juni 2021 bijgevoegde kaart geeft weer van waar middels de toestemmingverlening door de FBE ZH in de jaren 2017 t/m 2020 op grond van ontheffingverlening konijnenbeheer heeft plaatsgevonden.

De aanvraag heeft geen betrekking op de duingebieden behalve op de sportvelden, begraafplaatsen en andere vormen van eigendom gelegen in het duingebied, mits deze reeds voorzien zijn van een konijnenwerend raster.

Conclusie belangenbeoordeling

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de genoemde belangen voldoende zijn onderbouwd. Tevens zijn wij van mening dat voldoende is gemotiveerd dat de ontheffing is op de hierboven beschreven locaties.

Geen andere bevredigende oplossing

Bij de landelijke vrijstelling van het konijn heeft de minister reeds bepaald dat voor de bestrijding van de schade er geen andere bevredigende oplossing is dan het doden van konijnen. In hoofdstuk 10 van het faunabeheerplan zijn de middelen en maatregelen ter voorkoming van schade beschreven. Hier worden bijvoorbeeld de (on)mogelijkheden van het toepassen van afrasteringen beschreven. In veel gevallen kan een afrastering helpen in het beperken van de schade, maar een raster kan de problemen niet geheel oplossen.

De rechtbank Den Haag heeft in haar uitspraak³ geoordeeld dat wij ons in redelijkheid op het standpunt hebben kunnen stellen dat er geen andere bevredigende oplossing is.

Gelet op het vorenstaande zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Staat van instandhouding

In paragraaf 15.3 van het faunabeheerplan wordt de staat van instandhouding van het konijn behandeld. Bij het plaatsen van het konijn op de landelijke vrijstelling heeft de minister reeds beoordeeld dat de staat van instandhouding niet in het geding is. De staat van instandhouding van het konijn werd of wordt noch in Zuid-Holland, noch in Nederland door de bestrijding benadeeld. Nu deze ontheffing een voortzetting is van de schadebestrijding, gaan wij er van uit dat de staat van instandhouding niet negatief beïnvloed wordt door het verlenen van de gevraagde ontheffing.

De rechtbank Den Haag heeft in haar uitspraak⁴ geoordeeld dat wij aannemelijk hebben gemaakt dat door het verlenen van de aangevraagde ontheffing geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van het konijn in de provincie Zuid-Holland. De rechtbank heeft daarbij ook de plaatsing van het konijn op de Rode lijst Zoogdieren betrokken.

Middelen

Artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb bepaalt dat wij bij het verlenen van een ontheffing ex artikel 3.10, tweede lid, van de Wnb de middelen moeten aanwijzen die voor het vangen en doden van de dieren mogen worden gebruikt. Op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb kan ook ontheffing worden verleend van de krachtens artikel 3.26, eerste lid, onderdelen a of b, en de krachtens het tweede lid gestelde regels van de Wnb, die zijn gesteld aan het gebruik van het geweer.

---

³ ECLI:NL:RBDHA:2021:200

⁴ ECLI:NL:RBDHA:2021:200

Op grond van artikel 3.25, tweede lid, van de Wnb, juncto artikel 3.3, derde lid, van de Regeling natuurbescherming is bepaald dat er gebruik gemaakt mag worden van de hierboven genoemde middelen voor de uitvoering van de landelijke vrijstelling ter bestrijding van het konijn. De middelen worden veelvuldig toegepast en zijn in verschillende situaties geschikt om te gebruiken. Fret en buidel zijn geschikte middelen om konijnen te vangen en doden op locaties waar het geweer niet gebruikt kan worden, of waar het gebruik van het geweer ongewenst is. Ditzelfde geldt voor het gebruik van kastvallen en vangkooien. De aanvullende middelen die onder deze ontheffing worden aangevraagd, worden hieronder verder beschreven.

Vangnetten

Het gebruik van vangnetten wordt aangevraagd. In sommige situaties is het namelijk niet mogelijk konijnenpijpen te benaderen, bijvoorbeeld als gevolg van een zeer dichte vrijwel ondoordringbare vegetatie, of ligging onder een bouwsel of iets dergelijks. Tevens is het soms niet mogelijk om effectief of zonder gevaar met het geweer op te treden. Het afzetten met netten en het drijven met kleine hondjes kan dan wel effectief worden uitgevoerd.

Luchtdrukgeweer

Het luchtdrukgeweer wijkt af van de wettelijke regels die zijn gesteld aan het geweer, namelijk van het verbod op het gebruik van andere geweren dan hagel- en kogelgeweren. Hier kan middels ontheffing van afgeweken worden. Het wapen heeft als voordeel dat het minder geluid maakt dan een hagel- of kogelgeweer, hetgeen van belang is op plaatsen waar mensen door geweergebruik gehinderd kunnen worden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan begraafplaatsen, 's nachts in de buurt van bebouwing en binnen de bebouwde kom. Door de geringere kracht van een luchtdrukgeweer ten opzichte van een vuurwapen is het risico voor de omgeving, bijvoorbeeld als gevolg van ricochet, kleiner. Dat geldt ook voor de kans op beschadiging van grafstenen, gebouwen en dergelijke. Ook is er bij een luchtdrukgeweer (in tegenstelling tot een vuurwapen) geen sprake van een ontbranding van kruit waardoor een luchtdrukgeweer ook veilig toepasbaar is op locaties met bijvoorbeeld licht ontvlambare stoffen.

Ten behoeve van gebruik op het luchtdrukgeweer wordt ook een geluiddemper aangevraagd, in verband met de geluidsproductie. Immers, op die locaties waar men in verband met geluidshinder voor een luchtdrukgeweer kiest, heeft het de voorkeur om zo min mogelijk geluid te produceren en dus ook een geluiddemper toe te passen. Bovendien is het voorhanden hebben van een luchtdrukgeweer met een demper in het kader van de Wet wapens en munitie toegestaan.

Een luchtdrukgeweer met een mondingsenergie van minimaal 20 joule levert voldoende energie en is hiermee geschikt om konijnen te doden. De FBE ZH geeft aan dat in de uitvoeringspraktijk is gebleken dat het in het vernietigde besluit voorgeschreven kaliber te beperkend is en een verruiming van het kaliber in combinatie met voorschriften voor munitie kan onnodig lijden voorkomen. De FBE ZH vraagt om een kaliber van minimaal 5,5 mm en maximaal 7,62 mm, een mondingsenergie van tenminste 20 Joule en luchtdrukkogels en/of pellets met een gewicht van minimaal 15 grain te gebruiken. Wij achten dit voldoende gemotiveerd en nemen dit over in ons besluit.

Nachtelijk afschot

De aanvraag omvat tevens het verzoek gebruik van het geweer toe te staan tussen zonsondergang en zonsopkomst. Het konijn is een dier dat overwegend in de (diepe) schemering en nacht actief is. Dit maakt dat de bestrijding tijdens deze actieve uren effectiever is. Tevens zijn op veel van de beoogde locaties (sportvelden, begraafplaatsen, industrieterreinen) veelal mensen aanwezig overdag. Dat betekent dat de konijnen zich minder laten zien én dat het gebruik van een geweer tot onveilige situaties kan leiden. Vaak is de nacht dus de enige tijd dat bestrijding mogelijk is. Wij achten het voldoende onderbouwd dat het gebruik van een (luchtdruk)geweer na zonsondergang en voor zonsopgang en het gebruik van een kunstmatige lichtbron nodig is.

Bebouwde kom en jachtveldvereisten

Ook wordt ontheffing gevraagd voor het gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb. Met deze terreinen worden de binnen de bij besluit van de

gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom, of in de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen bedoeld. Van dit verbod kunnen wij ontheffing verlenen.

Veel van de aangevraagde schadelocaties, te denken valt aan sportvelden, begraafplaatsen, industrieterreinen, etc. zijn gelegen binnen de bebouwde kom, of op terreinen direct daaraan grenzend. Rekening houdende met de omgeving is het, mits er veiligheidsmaatregelen worden genomen ingeval van aanwezigheid van mensen, op veel van deze locaties mogelijk om veilig konijnen te schieten met het geweer, dan wel luchtdrukgeweer.

Als gevolg van de ligging van de aangevraagde terreinen binnen de bebouwde kom, voldoen deze terreinen ook niet aan de jachtveldvereisten. De eisen die zijn gesteld aan een jachtveld zijn bepaald in artikel 3.12 van het Bnb. Zo moet een jachtveld tenminste een oppervlakte hebben van 40 hectare. Aan de berekening van deze oppervlakte worden bepaalde terreinen niet meegerekend, waaronder openbare, verharde wegen, begraafplaatsen en bebouwde kommen van de gemeenten als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb en onmiddellijk aan die kommen grenzende terreinen. Om op te kunnen treden met het geweer op deze terreinen is dan ook altijd een ontheffing noodzakelijk.

In artikel 3.6 van onze Beleidsregel is bepaald dat wij slechts gebruik van de in artikel 3.26, derde lid van de Wnb genoemde mogelijkheid om bij ontheffing van de aan een jachtveld gestelde regels af te wijken, indien er door fysieke barrières geen mogelijkheid is tot het vormen van een jachtveld dat voldoet aan deze regels. Bij begraafplaatsen, sportvelden en dergelijke locaties is er sprake van dergelijke fysieke barrières. Er is namelijk geen enkele mogelijkheid om door middel van goede afspraken met de burens tot een bejaagbaar veld te komen. Er zijn echter terreinen waar er wel tot een bejaagbaar veld gekomen kan worden. Om de samenwerking tussen partijen in het veld en binnen de wildbeheereenheden te stimuleren, is dan ook in voorschrift 2 vastgelegd dat de FBE ZH het gebruik van het geweer in een jachtveld dat niet aan de jachtveldvereisten voldoet enkel mag doorschrijven, indien er door fysieke barrières geen mogelijkheid bestaat om tot een bejaagbaar jachtveld te komen.

De FBE ZH kan de ontheffing voor wat betreft het gebruik van een geweer op terreinen die geen onderdeel uitmaken van een bejaagbaar veld en bij terreinen die gelegen zijn binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb, pas doorschrijven nadat de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid aan de Omgevingsdienst Haaglanden een positief advies ten aanzien van de veiligheidsbeoordeling heeft gegeven. Dit is vastgelegd in voorschrift 3. Wanneer er in het kader van de voorgaande ontheffing reeds een veiligheidsbeoordeling is gedaan en de inrichting van het terrein en de uitvoerder(s) zijn onveranderd, hoeft er niet nogmaals een veiligheidsbeoordeling uitgevoerd te worden. Indien er gedurende de looptijd van deze een ontheffing een verandering van uitvoerder of inrichting van het terrein plaatsvindt, dient een nieuwe veiligheidsbeoordeling gedaan te worden.

Wanneer het verzoek wat betreft het gebruik van het geweer op een terrein binnen of tegen de bebouwde kom niet is gedaan door of namens de betreffende gemeente, dient de uitvoerder te kunnen aantonen dat hierover afstemming met de betreffende burgemeester heeft plaatsgevonden. Dit is vastgelegd in voorschrift 8. Met afstemmen wordt bedoeld dat de burgemeester (bevoegd gezag openbare orde en veiligheid) tijdig in kennis wordt gesteld van de schadebestrijding op een specifiek terrein. De burgemeester heeft binnen deze 7 dagen de mogelijkheid om op grond van diens bevoegdheden op grond van openbare orde en veiligheid regels te stellen aan het gebruik van de middelen of het gebruik te verbieden. Dit is vastgelegd in voorschrift 8.

Eendenkooi

Ook wordt ontheffing gevraagd voor het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi. Het afpalingsrecht is een oud zakelijk recht dat anderen dan de kooiker belet om verstoringen te veroorzaken binnen de afpalingskring van een eendenkooi. In artikel 3.30, vijfde lid, van de Wnb is geregeld dat het verboden is voor ieder ander dan de kooiker van een eendenkooi, of degene die handelt met toestemming van die kooiker, om binnen de afpalingskring van die kooi handelingen te verrichten waardoor eenden binnen de afpalingskring kunnen worden verontrust. Het verbod om het geweer te gebruiken binnen de afpalingskring vloeit hieruit voort en is geregeld in artikel 3.26, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wnb juncto

artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bnb: het verbod een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens de Wnb binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onder d, van de Wnb, juncto artikel 3.5 van het Bnb. Ook van deze bepaling kunnen wij ontheffing verlenen. Nu konijnen ook binnen de afpalingskring van een eendenkooi kunnen voorkomen en schade kunnen aanrichten, is het onder voorwaarden (zie hieronder) mogelijk om op te treden.

Voordat de FBE ZH deze ontheffing voor het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi mag doorschrijven, dient de desbetreffende kooiker schriftelijke toestemming te hebben gegeven voor het gebruik van deze ontheffing. Dit is vastgelegd in voorschrift 4. De kooiker kan voorwaarden stellen aan de schadebestrijding. Hierbij valt te denken aan beperkingen aan schadebestrijding in bepaalde tijden van het jaar, of het uitsluiten van bepaalde gebieden binnen de afpalingskring.

Conclusie middelen

Op grond van bovenstaande argumenten, zijn wij van mening dat wij op grond van 3.26, derde lid van de Wnb voor alle aangevraagde middelen voor afwijkingen van het gebruik van het geweer, onder de genoemde voorwaarden, ontheffing kunnen verlenen.

Uitvoering

De uitvoerder van de ontheffing dient (een kopie van) de ontheffing en (een kopie van) het toestemmingsformulier waarop de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland toegekende uitvoeringscode is vermeld, te kunnen tonen. Het tonen kan door het bij zich dragen van de documenten, dan wel door het tonen van de documenten op bijvoorbeeld een telefoon of ander mobiel apparaat.

Rapportage

De verplichting voor een jaarlijkse rapportage over de uitvoering van deze ontheffing is reeds vastgelegd in artikel 5.10, tweede lid van de Omgevingsverordening Zuid-Holland en artikel 3.12 lid 8 van de Wet natuurbescherming.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de bestrijding van konijnen binnen of nabij Natura 2000-gebieden. Hiervoor zijn wij bevoegd gezag.

Conclusie

Gelet het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Wnb op grond van artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, alsmede artikel 3.26, derde lid, van de Wnb, worden verleend.